

Kulturdepartementet

Möte mellan ministrar ansvariga för samiska frågor och sametingspresidenterna i Finland, Norge och Sverige

Stockholm den 18 januari 2023

1. Nordiskt samiskt språkpris – Gollegiella

Ministrarna och sametingspresidenterna välkomnar bedömningskommitténs beslut av pristagare av Nordiskt samiskt språkpris - Gollegiella år 2022 för kännedom.

Ministrarna och sametingspresidenterna uppdrar åt Nordiskt ämbetsmannaorgan för samiska frågor att förbereda utdelningen av Nordiskt samiskt språkpris - Gollegiella år 2024.

2. Nordisk samekonvention

Ministrarna och sametingspresidenterna diskuterade nuläget gällande den nordiska samekonventionen.

Ministrarna och sametingspresidenterna betonar vikten av att arbetet med en nordisk samekonvention kan slutföras.

Ministrarna och sametingspresidenterna uppdrar åt Nordiskt ämbetsmannaorgan för samiska frågor att föreslå ett datum för möte där de utestående frågorna kan diskuteras.

Sametingspresidenterna uppmuntrar samtliga parter att säkerställa meningsfulla diskussioner om förslaget till Nordisk samekonvention.

Ministrarnas och sametingspresidenternas målbild är ett undertecknande av den nordiska samekonventionen under 2023 för att respektive land sedan ska kunna gå vidare med sin ratificeringsprocess.

3. Rasism mot samer

Vid föregående minister- och sametingspresidentmöten har rasism mot samer diskuterats och fördömts. Ministrarna och sametingspresidenterna ser med oro på de många vittnesmål om hot, hat och rasism mot samer som framförs. Rasism och diskriminering mot samer ska förebyggas och bekämpas.

Ministrarna och sametingspresidenterna konstaterar att kunskapen om samernas historia, kultur, språk och rättigheter är låg. Det är värdefullt att sannings- och försoningskommissionerna i de tre länderna utbyter kunskap med varandra.

Ministrarna och sametingspresidenterna uppmuntrar Nordiskt ämbetsmannaorgan för samiska frågor att dela med sig av sina erfarenheter i arbetet mot rasism mot samer. De tre länderna ska följa utvecklingen noggrant.

Det är särskilt allvarligt när rasism drabbar unga samer. Ministrarna och sametingspresidenterna uppdrar åt Nordiskt ämbetsmannaorgan för samiska frågor att se över möjligheten att till exempel anordna en konferens om rasism mot samer för samiska ungdomar.

4. Samiska språk i digitala miljöer

Vid minister- och sametingspresidentmötet den 18 november 2020 diskuterade ministrarna och sametingspresidenterna tillgängligheten till de samiska språken i digitala miljöer.

Ministrarna och sametingspresidenterna konstaterar att det är viktigt att kunna använda sitt samiska språk i digitala miljöer för att bevara och utveckla de samiska språken. Rätten att använda sitt språk i vardagen ska värnas.

Ministrarna och sametingspresidenterna noterar att de samiska språkens tillgänglighet i digitala miljöer ofta brister. Det är positivt att det under de senaste åren tagits steg mot att utveckla språkverktyg för de samiska språken, men det är fortfarande svårt att integrera samiska språk i de mest använda digitala plattformarna och programmen.

Ministrarna och sametingspresidenterna uppmuntrar större aktörer inom digital kommunikation och information att öka sin medvetenhet om de samiska språken och dess tillgänglighet i den digitala miljön. Ministrarna och sametingspresidenterna uppmuntras att bevaka frågan i sina respektive länder.

Frågan om tillgänglighet till samiska språk i digitala miljöer är viktig även i det internationella arbetet. Ministrarna och sametingspresidenterna uppmuntrar att frågan lyfts under Global Task Force-mötet i IDIL i april 2023.

5. Repatriering av samiska mänskliga kvarlevor och föremål

I de tre länderna är repatriering av samiska mänskliga kvarlevor och föremål en aktuell fråga.

Ministrarna och sametingspresidenterna betonar att frågan om repatriering av samiska kvarlevor är angelägen och ska prioriteras. Det är viktigt att repatriering sker genom rättssäkra, transparenta och effektiva processer, i former som utvecklas i samarbete och dialog mellan berörda parter.

Ministrarna och sametingspresidenterna uppmuntrar de tre länderna och sametingen att dela med sig av sina erfarenheter och lärdomar i repatrieringsprocesser.

6. Klimatförändring och klimatanpassning för samiska näringar

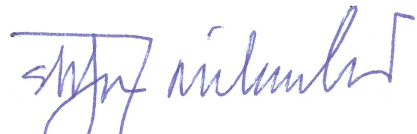
Ministrarna och sametingspresidenterna noterar att samiska näringar är sårbara för klimatförändringar. Påverkan på samiska näringar bör uppmärksammas och bevakas av samtliga länder och sameting.

Det är viktigt att åtgärder för klimatomställning sker i dialog med det samiska folket.

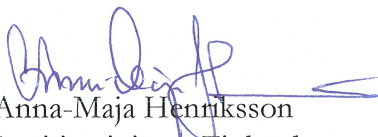
Ministrarna och sametingspresidenterna uppmuntrar de tre länderna och sametingen att dela med sig av erfarenheter och lärdomar om klimatanpassning inom ramen för Nordiskt ämbetsmannanorgan för samiska frågor, samt att uppmärksamma frågan i respektive land och sameting under det kommande året.

Parisa Liljestrand
Kulturminister, Sverige

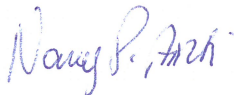
Stefan Mikaelsson
vice ordförande i Styrelsen,
Ersätter Håkan Jonsson,
Styrelseordförande, Sametinget i
Sverige

Anna-Maja Henriksson
Justitieminister, Finland

Leo Aikio,
II vice president,
Ersätter Tuomas Aslak Juuso,
President, Sametinget i
Finland

Nancy Charlotte Porsanger Anti
Statssekreterare
Ersätter Sigbjørn Gjelsvik,
Kommunal-og distriktsminister,
Norge

Silje Karine Muotka,
President, Sametinget i Norge